

ชื่อภาคานิพนธ์ : ทักษะและภูมิคุ้มกันทางสังคมขององค์กรประชาชนในการต่อต้านคอร์รัปชัน
ชื่อผู้เขียน : นางสาวศิริพร โรจนารังสรรค์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2545

การวิจัยเรื่องนี้วัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1. เพื่อศึกษาการก่อเกิดของเครือข่ายประชาชนด้านคอร์รัปชัน 2. เพื่อศึกษาถึงภูมิคุ้มกันทางสังคมและกิจกรรมของเครือข่ายประชาชนด้านคอร์รัปชัน 3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของเครือข่ายประชาชนด้านคอร์รัปชัน

วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ คือ บุคคลผู้ร่วมก่อตั้ง คณะทำงานชุดใหญ่และคณะทำงานประสาน คปต. และตัวแทนขององค์กรเครือข่ายจำนวน 15 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกและศึกษาจากเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยยึดหลักตรรกเทียบเคียงแนวคิดทฤษฎีควบคุมบริบท และใช้สถิติพรรณนาประกอบการนำเสนอเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

1. การก่อเกิดของเครือข่ายประชาชนด้านคอร์รัปชันเกิดขึ้นจากกลุ่มผู้มีอุดมการณ์เดียวกันในการที่เล็งเห็นถึงพิษภัยของคอร์รัปชัน โดยมีจุดเริ่มต้นจากเวทีการประชุมของข่ายประชาสังคมไทย ที่ได้มีการระดมความคิดเห็นถึงแนวทางการแก้ปัญหาคอร์รัปชัน โดยที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันให้จัดตั้ง เครือข่ายประชาชนด้านคอร์รัปชัน (คปต.) ขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมในการต่อต้านคอร์รัปชันโดยเฉพาะ เมื่อปลายปี 2543 ทั้งนี้ คปต.เป็นการรวมตัวกันของบุคคลผู้ร่วมก่อตั้งจำนวน 101 คน และ กลุ่ม องค์กรทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน จำนวน 114 องค์กร มีลักษณะการรวมตัวกันแบบหลวม ๆ เป็นเครือข่าย โดยที่ คปต.จะทำหน้าที่เป็นเพียงสื่อกลางในการเคลื่อนไหว สนับสนุนการแก้ปัญหาให้กับผู้ที่ประสบความเดือดร้อนที่ได้รับผลกระทบจากการคอร์รัปชัน

2. สำหรับการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม จะประกอบด้วยการพัฒนาคน การลดอิทธิพลของสิ่งกระตุ้น และการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี ในส่วนของ คปต. มีบทบาทสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม โดยเฉพาะการสนับสนุนทั้งในแง่ของการให้ความรู้ การเข้าเป็นที่ปรึกษาให้กับกลุ่มที่ได้รับความเดือดร้อน การจัดทำหนังสือกรณีศึกษาเรื่องคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในโครงการต่าง ๆ เผยแพร่ความรู้ผ่านรายการวิทยุและโทรทัศน์ การเชื่อมโยงองค์กรเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรค เพื่อสร้างพลังการต่อต้านคอร์รัปชันที่เข้มแข็ง

3. ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการทำงานของ คปต. ปัญหาหลักคือปัญหายาในองค์กร โดยเฉพาะการขาดแคลนทั้งในเรื่องของคน เงิน ซึ่งเป็นผลทำให้การพัฒนาและขยายเครือข่ายทำได้น้อย นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องความไม่เข้าใจ ไม่ยอมรับกันในระหว่างคนทำงานที่สำคัญเป็นการทำงานรูปแบบใหม่ ที่ต้องใช้เวลาในการพัฒนาคิดค้นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ส่วนปัญหายาภายนอก เกิดจากความไม่จริงจังของรัฐ และความซับซ้อนของปัญหาคอร์รัปชันในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะสำคัญที่ได้จากการวิจัยมีดังนี้

1. คปต.ต้องสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายและองค์กรสมาชิก และขยายแนวร่วมให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อสร้างพลังประชาชนที่เข้มแข็ง
2. รัฐต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของการไม่คอร์รัปชัน และมีความเอาใจจริงเอาใจในการแก้ไขปัญหา
3. ครอบครัวต้องเป็นต้นแบบที่ดี และเป็นจุดเริ่มต้นในการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และทัศนคติที่ดีให้กับเด็ก
4. สื่อมวลชนต้องเป็นกลไกสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เรื่องเกี่ยวกับการคอร์รัปชันให้กับสังคม

Title of Research Paper : People Organization's Perception and Social Safety Net against Corruption
Author : Miss. Siriporn Rojanarangsarn
Degree : Master of Arts (Social Development)
Year : 2002

This research comprises 3 objectives, i.e., 1. to study the founding of the people's network against corruption, 2. to study social safety net and people's network against corruption activities, 3. to find out problems obstacles in working process of the people's network against corruption.

It is a qualitative research collecting data from key-informants, i.e., the founding members, the panel members and co-ordinating members including representatives of network organization, altogether 15 persons. In-depth interview technique and documentary study are methods of data collection, after which the data being analysed with logical context description and descriptive statistics.

Results of the study can be summarized as follows :

1. The founding of the people's network against corruption emerging from people with same ideology to control the corrupted activities which is dangerous to the society; they held meetings and brainstorming in order to finding appropriate ways to suppress and control corruption, and agreed to set up the people's network against corruption toward the end of B.E. 2543; the network comprises 101 founding persons and 114 organizations from state, private and people sectors.

2. Techniques for social safety net against corruption aim mainly for people development, reducing stimulus influences and building good environment ; the people's network plays important roles in creating the social safety net, particularly expanding knowledge and giving advice for the suffering people, and related work.

3. The main problems for the people's network are insufficient personnel and budget. In addition, misunderstanding and mistrust among people involved delay the work considerably.

Among recommendations emerged from this study are increasing strength for the network; extending it's work embracing more people and organizations with sincere co-operation from the state, family and mass media in working toward suppression and control of corruption.